

- Secretariaat: Welemanserf 5 - 7622 HT Borne - Telefoon: 074 - 2667079

Bankrelatie: NL43 RABO 0145637409

www.heemkundeborne.nl

info@heemkundeborne.nl

Jaarverslag van het jaar 2023 van de Heemkundevereniging Borne

1. Ledenaantal

In 2023 was het aantal leden 409. Dit aantal is enigszins minder dan voorgaande jaren, toen was het ledental 422 was. Als bestuur zijn wij nog eens goed door het ledenbestand gegaan. Gebleken is dat er enkele "leden" op de lijst stonden die niet daadwerkelijk lid meer waren. Nabestaanden vergeten overledenen te laten uitschrijven of mensen geven, wanneer ze verhuizen, geen nieuw adres op. Wanneer we naar de laatste 10 jaren kijken, dan heeft het ledental zich tussen 427, in het jaar 2021, en 401, in het jaar 2013, bewogen.

2. Bestuurszaken

Bestuur formatie: Het bestuur bestond uit de volgende leden: Annemarie Haak (voorzitter), Bertie Velthuis (secretaris), Erik Mijnheer (Penningmeester), Marja oude Egbrink-Gerards en Frans Edelijn, De samenstelling van het bestuur is dit jaar niet gewijzigd. Het bestuur kwam, onder leiding van de voorzitter, 7 keer bijeen.

3. De werkgroepen binnen onze vereniging

- *Activiteitencommissie (o.a. ledenavonden)*

Op **16 januari** vierden we onze traditionele Nieujaarsvisiet. De visiet werd muzikaal opgeluisterd door het zang-gitaar duo Doublé 6 bestaande uit Paul Homan en Rudi oude Vrielink. Onze gasten werden getrakteerd op koffie met kniepertjes en in de pauze werd er een borrel aangeboden.

Op **2 en 15 februari** werden er twee Algemene ledenvergaderingen gehouden. Naast een "normale ledenvergadering was er sprake van een vergadering die er toe heeft geleid dat de Statuten geactualiseerd zijn. Bij de eerste vergadering waren niet genoeg leden aanwezig om een besluit hierover te nemen. Bij de tweede vergadering was dit wel het geval. Het hele proces van wijzigingen van de Statuten heeft een correct verloop gehad. Aansluitend aan de Algemene ledenvergadering van 15 februari hield Erik Mijnheer een lezing over de (restaurant)geschiedenis van paleis Het Loo.

Op **8 maart**, stond de avond in het teken van het leven van Herman Haverkate. Zijn levensverhaal werd gedaan door Derk Rouwhorst. Herman was een ras Deldenaar. Hij heeft er voor gestreden dat Delden en Twickel zo ongeschonden mogelijk zijn gebleven. Herman heeft vele verhalen over Delden gepubliceerd. Derk is de initiatiefnemer voor de herbouw van de molen op de Deldense Es.

Op **13 april**. Gerard Post is de drijvende kracht achter het platform Markestenen en Markegrenzen in Twente. Hij en zijn groep hebben er voor gezorgd dat vele Markestenen weer zijn opgespoord en waar deze niet meer aanwezig waren replica's werden geplaatst. Hij vertelde ons over het Markestelsel zoals dat van de middeleeuwen tot midden van de 19 eeuw in onze omgeving heeft gefunctioneerd.

Op **10 mei** werd een lezing verzorgd door Johan Graas. Hij vertelde over het bewogen leven van Ab Homburg. Hij stak als Engelandvaarder twee keer de Noordzee over. Hij wordt ook wel "de vergeten

soldaat van Oranje” genoemd. Hij moest zijn verzet met de dood bekopen. Vlak voor het eind van de oorlog werd de Duitse afweer hem fataal. Hij stortte vlak bij Bornerbroek neer.

Op **18 oktober** was Siebe Rössel onze gast. Hij vertelde over de ontwikkelingen in de volkshuisvesting. Over de woning bezetting (aantal bewoners per woning), de woningtypen en over de wijze waarop mensen voortdurend de inrichting van de woning aanpassen aan de geldende mode. Helaas liet het aantal bezoekers te wensen over.

Op **30 november** was de Stefanshof “afgeladen vol. Oud journalist Dolf Ruesink was op bezoek. Onder de titel “Feest de herkenning” nam hij ons mee naar de sobere 50er jaren en de opkomende welvaart in de 60er jaren. Aan de hand van voorwerpen en kleine filmpjes bracht hij die tijd goed in herinnering.

Het bestuur heeft zich afgevraagd of de ledenavonden nog steeds een goede invulling hebben, op het juiste tijdstip van de dag plaats vinden en of er naast de ledenavonden andere activiteiten moeten worden aangeboden. Hiervoor is een enquête opgesteld. Conclusies hieruit worden binnenkort getrokken.

Dit jaar vond de **jaarlijkse excursie** op woensdag **15 september** plaats. Met de bus van de fa. Konink trokken we dit keer naar **Hattem**, de oud Hanzestadje aan de IJssel. Hier bezochten we o.a. het bakkerijmuseum en het Anton Pieck museum. Onder begeleiding van gidsen werd een rondwandeling door Hattem gemaakt. Aan het kleine plein ontvingen we een lunch en als afscheid een drankje. Een goede excursie. Helaas was de bus niet geheel vol.

- Open monumentendag 2023-

Dit jaar was het twintig jaar geleden dat het UNESCO verdrag voor de Bescherming van Immaterieel Cultureel Erfgoed is gesloten en dat werd gevierd door het thema “ Levend Erfgoed te koppelen aan Open Monumentendag. Immaterieel erfgoed kan omschreven worden als de culturele gebruiken, tradities en ambachtelijke vaardigheden die mensen van huis uit hebben meegekregen, die zij zich eigen gemaakt hebben en die zij op hun beurt weer willen doorgeven aan de volgende generaties. Dit erfgoed is voortdurend in beweging, anders dan het stenen erfgoed. Dit immateriële erfgoed is vaak al aanwezig in het stenen monument, denk aan een molen met molenaar.

klassendag 8 september 2023

Op vrijdag 8 september 2023 is de klassendag gehouden. Er hebben zich 9 scholen aangemeld. Zij konden kiezen uit een van de drie clusters: 1: Bussemakerhuis, doopsgezinde kerk en synagoge waar een speurtocht was uitgezet; 2 Stephanuskerk met een rondleiding en puzzeltocht of 3: Oude kerk en toren, de toren kon beklommen worden onder leiding van een gids. Deze klassendag duurde 1,5 uur en was een groot succes! Alle clusters zaten vol. De kinderen kregen allen een glaasje ranja en wat lekkers.

Open monumentenrun, -fietstocht, en -wandeling op 9 september 2023

De start van de monumentenrun en monumentenfietstocht viel samen met de opening van het project Borns Blauw. Beiden zouden om 10 uur starten. Er is besloten om de run en de fietstocht gelijktijdig te laten beginnen om 10.15 uur, vanaf het Kulturhus. Zowel de fietstocht als de run gaan langs verschillende Monumenten. Bij een aantal van deze monumenten werd een kort verhaal verteld door de begeleidende gids. Ondanks het zeer warme weer hadden zich 40 personen gemeld voor de fietstocht en 20 personen voor de run. Petje af voor deze deelnemers. Bij terugkomst kreeg iedereen een consumptie aangeboden en krentenwegge, welke gedoneerd was door bakkerij Nollen.

Open monumentenwandeling

In de middag was een Monumenten wandeling georganiseerd. Deze startte ook bij het Kulturhus. Deze wandeling ging door Oud Borne en werd begeleid door een van onze gidsen. Helaas was de opkomst voor deze wandeling erg laag, 2 personen hadden zich gemeld. Zij kwamen wel helemaal vanuit Vriezenveen naar Borne gefietst om deze wandeling te lopen.

- Boeken

Na een jaar van voorbereiden is rond Pasen het zgn. Plusboek uitgekomen. Het verschijnen van dit (plak)boek heeft velen in Borne veel plezier gebracht. Enthousiast ging "heel Borne aan het verzamelen, ruilen en inplakken. Het is dan ook een erg mooi boek, met 252 plaatjes, geworden. Met recht kon er worden gesproken over een rage. Velen hebben middels dit boek de geschiedenis van Borne beter leren kennen. In veel families zal dit boek nog generaties met belangstelling worden gelezen. Er zijn 2 bijeenkomsten georganiseerd waar mensen plaatjes konden ruilen. Hier werd druk gebruik van gemaakt. Ook toen de uitgave van plaatjes was beëindigd is er bij het H.I.P. nog vele weken geruild. Onze boeken en de Boorn & Boerschop" werden tevens verkocht bij Bruna. Van iedere uitgave werden er 20-25 exemplaren verkocht.

Aan leden is het mogelijk gemaakt om via voorinschrijving "het jaarboek Twente 2019" tegen een gereduceerd tarief te verkrijgen. Hiervan is door 12 leden gebruik gemaakt.

- Werkgroep Schrijverscollectief en redactie B.& B

Ook in 2023 zijn we er in geslaagd om alle 3 uitgaven van ons vereniging magazine "Boorn en Boerschop" te voorzien van relevante en kwalitatief goede artikelen. De laatste uitgave was in Full colour. Een aanzienlijk deel van de inhoud werd aangeleverd door de leden van het schrijverscollectief. Het aantal schrijvers is gering. Er zijn voortdurend zorgen over voldoende copy.

In november heeft het schrijverscollectief samen met de redactie en het bestuur gesproken over de toekomst. Hierbij zijn vragen naar voren gekomen als "Wat vindt u van de inhoud, welke onderwerpen spreken u aan? wat vindt u van de vormgeving, welke onderwerpen mist u?" Er is op basis hiervan een enquête opgesteld. De enquête is goed ontvangen, er zijn veel reacties binnengekomen. Alle ontvangen informatie moet nog nauwkeurig worden bestudeerd om vervolgens hieruit conclusies te kunnen trekken.

- De Lemerij

Samen met de wijkvereniging Wensink Zuid en de milieuraad Hengelo hebben wij bij zowel de gemeente Hengelo als Borne aandacht gevraagd voor het instant houden van de boerderij de Lemerij. De boerderij met bijbehorende schuur en de naastgelegen Markesteen zijn nu aangemerkt als gemeentelijk monument

- Werkgroep Historisch Informatie Punt

Het Historisch Informatie Punt heeft een moeilijk jaar achter de rug. Helaas zijn wij er nog niet in geslaagd om na het vertrek van de vorig coördinator een vervanger aan te stellen. De voorhanden werkzaamheden lopen terug. Het aantal ochtenden dat het H.I.P. is geopend is terug gegaan van 3 naar 2 ochtenden. Tijdens een ledenavond zijn aanwezigen door vrijwilligers van het H.I.P. geïnformeerd omtrent haar activiteiten. Tevens is getracht om leden maar ook anderen bekend te maken omtrent de grote hoeveelheid Bornse historische informatie die bij het H.I.P. is te verwerven.

De gangbare werkzaamheden van het H.I.P. zijn dit jaar gewoon voortgezet. Er zijn veel foto's gedigitaliseerd. De schrijvers zijn ondersteund bij het met het voorzien van foto's bij hun artikelen. Dit geldt ook t.a.v. het Plusboek. Vele honderden foto's zijn gerubriceerd. Momenteel wordt gewerkt aan het meer toegankelijk maken van de vele boeken die het H.I.P. bezit, door van ieder boek een korte inhoud te schrijven.

Het bestuur heeft twee keer met de vrijwilligers van het H.I.P. overlegd om weer tot nieuwe initiatieven te komen. Dit proces is nog bezig.

- *Exposities*

Er waren dit jaar geen exposities.

- *Magazijn.*

Op het terrein van "Borne 28", gelegen aan de Deldensestraat, heeft onze vereniging onder de voormalige rijwielstalling een magazijn. Hier worden de grotere niet vorst- en vochtgevoelige materialen opgeslagen. . Op de 5de verdieping van 't Dijkhuis heeft onze vereniging ook een grote inloop bergkast. Hier worden boeken en andere kwetsbare zaken opgeslagen.

- *Offersteen*

Op 20 oktober is de offersteen, die in de tuin van het Notariskantoor Kühlmann aan de Bekenhorst lag, naar de Ned. Hervormde Kerk in Oud Borne verplaatst. Met zwaar materieel van Infra- sloop en milieutechniek Dusseldorp is de steen vervoerd. De steen is aldaar door Jeroen Kühlmann aan Geri van der Endt, voorzitter van het kerkbestuur, over gedragen.

- *Internetsite www.heemkundeborne.nl*

Deze site, welke wordt beheerd door webmaster Wim van Ofwegen, wordt frequent bezocht. Voor vragen en aanvullingen van deze site kunt u terecht via info@heemkundeborne.nl. En voor vragen van meer historische aard op archieff@heemkundeborne.nl. Ook is de Heemkundevereniging actief op Facebook en Instagram.

Het bestuur van Heemkundevereniging Borne spreekt haar hartelijke dank uit aan allen die hebben bijgedragen aan het welslagen van de in dit verslag genoemde activiteiten.

Ze hoopt op een verdergaande vruchtbare voortzetting.

Borne, 16 januari 2023

Namens het bestuur,

Bertie Velthuis

(secretaris)